

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Swedac

Yttrande över förslag till föreskrifter om installation och besiktning av taxameterutrustning

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen avser förslag till ändringar av bestämmelser i föreskrifter (STAFS 2006:19) om installation och besiktning av taxameterutrustning. Ändringarna införs i nya föreskrifter varvid STAFS 2006:19 upphävs.

En särskild paragraf med definitioner införs för att bland annat klargöra gränsen för då taxametern eller tillsatsanordningen förändras så mycket att de anses utgöra nya produkter samt förtydliga tekniska termer vars betydelse inte är känd för alla som tar del av föreskrifterna.

Flera ändringar innebär att det preciseras vilka krav som gäller i fråga om besiktning, plombering och kontrollrapport vid demontering av taxameterutrustning.

Besiktningens omfattning tydliggörs på så sätt att den till en del ska avse endast granskning av märkning och dokumentation. Det föreslås även att besiktningen utvidgas till att avse sådan granskning vid samtliga installationer.

Några ändringar innebär att plombering inte behöver göras i samma utsträckning som framgår av de nu gällande föreskrifterna. Förutsättningarna utökas för plombering när det gäller fastsättning i fordonet av enhet/enheter med ackumuleringsregistren och bestämmelsen förtydligas. Några bestämmelser om plombering tas bort, bland annat eftersom de inte fyller någon särskild funktion för besiktningsorganens del. Vissa bestämmelser om plombering ändras i syfte att de ska vara teknikneutrala och några anpassas så att de bland annat i fråga om identifikation ska omfatta även annan mekanisk plombering än sådan som utförs med plomberingsverktyg. Viss detaljreglering om utseendet på plomberingsmärket upphävs.

Det införs ett krav på årligt intervall för kontrollen av att mätsträckan, den utrustning som används för att bestämma registrering av använd tid samt den utrustning som används för att bestämma vägtal uppfyller kraven vad avser mätnoggrannhet. Den bestämmelse som handlar om att besiktningsorganet ska ha tillgång till information om och utbildning för tekniska förändringar av taxameterutrustning, utvidgas till att även omfatta felfunktioner hos utrustningen.

Arkiveringstiden för kontrollrapporterna förkortas från tio år till sju år från utgången av det kalenderår när besiktningen genomfördes för att bättre stämma överens med den tid som gäller för bevarande av räkenskapsinformation.

Det förtydligas genom en ny bestämmelse att ett besiktningsorgan ska ackrediteras som kontrollorgan av en närmare angiven typ (A, B eller C), vilken utgör en beteckning för den nivå av oberoende som ska gälla för besiktningsorganets verksamhet.

En av ändringarna föreslås för att uppnå enhetlighet i förhållande till andra föreskrifter och upplysningar i två av bestämmelserna tas bort då de inte bedöms fylla någon särskild funktion.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

I konsekvensutredningen uppges att förslaget till nya föreskrifter följer av att Swedac genomför en översyn av en del av myndighetens föreskrifter som rör reglerad mätteknik. Det framgår att myndigheten under arbetets gång genomför samråd med Transportstyrelsen, besiktningsorgan, tillverkare av taxameterutrustning samt delar av taxibranschen. Vid vissa av delförslagen anges vilket syfte den föreslagna förändringen har.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställaren inte redovisar något tydligt övergripande syfte med sitt författningsförslag, men att det framgår att myndigheten nu gör en allmän översyn av föreskrifterna på området för reglerad mätteknik. Vid genomgång av de olika delförslagen kan Regelrådet konstatera att syftet varierar från förslag till förslag och att det exempelvis handlar om att göra bestämmelser teknikneutrala, införa förtydliganden, borttagande av obsoleta bestämmelser, uppdatering av bestämmelser för att bättre stämma överens med gällande regler i andra nationella föreskrifter respektive i EU-rätten.

Regelrådet finner att redovisningen av förslagets bakgrund och syfte är godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

I konsekvensutredningen uppges att det saknas alternativa lösningar till att ändra i föreskrifterna för att uppnå de syften som redogjorts för ovan. Det bedöms inte heller finnas några lämpliga alternativa förslag. Vidare uppges att det inte bedöms uppstå några särskilda effekter om regleringen inte kommer till stånd, förutom att problemen med nuvarande reglering då förväntas kvarstå i samma utsträckning som nu.

Regelrådet kan konstatera att det saknas redovisning av vilka överväganden som förslagsställaren gjort vid utformandet av förslaget. Det saknas även motivering till varför det inte bedöms finnas lämpliga alternativa lösningar. Regelrådet kan förvisso konstatera att det i konsekvensutredningen finns en rubrik (6.) som avser kostnadsmässiga och andra konsekvenser av regleringen och där en jämförelse av konsekvenserna utlovas för de övervägda alternativen, men att det likväl saknas sådan redovisning.

Regelrådet finner därför att förslagsställarens redovisning av alternativa lösningar är bristfällig, men att redovisningen av effekterna av om ingen reglering kommer till stånd är godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

I konsekvensutredningen uppges att de föreslagna bestämmelserna är ett nationellt initiativ som inte innebär någon begränsning för den fria rörligheten inom EU. De bedöms även i övrigt vara förenliga med EU-rättsliga principer och överensstämma med Sveriges skyldigheter med anledning av medlemskapet i Europeiska unionen.

Det uppges därutöver att STAFS 2016:8 om taxametrar genomför Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/32/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden av mätinstrument (mätinstrumentdirektivet). Det uppges att konstruktionskraven i STAFS 2016:8 utgör harmoniserad reglering varför bestämmelsen om *att den eller de enheter som innehåller de ackumulerande registren och dess fastsättning i fordonet ska vara plomberade* (bilaga 1 a nuvarande föreskrifter STAFS 2006:19) riskerar att hindra den fria rörligheten av taxametrar på EU:s inre marknad. En ändring föreslås därför så att plomberingen, istället för enheten/enheterna med ackumuleringsregistren, kan omfatta fastsättning av en komponent som är integrerad med eller plomberad till den eller de enheter som innehåller ackumuleringsregistren.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

I konsekvensutredningen uppges att förslaget framför allt omfattar krav på årlig kontroll av utrustning, information/utbildning för felfunktioner och i övrigt ändringar som kan påverka besiktningsorganets arbete just vid besiktningsstillfället. Förslagsställaren gör därför bedömningen att de som berörs endast kommer att behöva en kortare tidsfrist att anpassa sig till den nya regleringen, varför ikraftträdande bör kunna ske den 1 augusti 2022.

Vidare uppges att föreskrifterna och information om ikraftträdandet kommer att finnas på Swedacs webbplats. Det bedöms inte finnas något behov av ytterligare informationsinsatser.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser är godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

I konsekvensutredningen uppges att de som berörs av de föreslagna föreskrifterna framför allt är besiktningsorgan som besiktar taxameterutrustning, men att även tillverkare av taxameterutrustning kan beröras i liten utsträckning. Vidare bedöms att företag som bedriver taxitrafik endast berörs indirekt och då genom att det kan bli något tydligare för dessa företag när taxameterutrustning ska besiktas.

Det uppges att det finns 48 besiktningsorgan som är ackrediterade för att besikta taxameterutrustning och att dessa företag i huvudsak arbetar med installation av fordons-elektronik. Samtliga företag har högst omkring 50 anställda och 35 företag har färre än 10 anställda.

Regelrådet kan konstatera att Swedac samtidigt remitterar ytterligare ett författningsförslag¹ och att det där framgår att det under de senaste åren funnit som flest sju tillverkare av tillsatsanordningar, två är svenska och övriga finns inom EU. I den remissen uppges vidare att årsomsättningen för de svenska företagen ligger på cirka 40 till 70 miljoner kronor och att flertalet av företagen som berörs har färre än 50 anställda. Regelrådet anser att det hade förbättrat konsekvensutredningens kvalitet om dessa uppgifter hade redovisats även i den här remissen. Regelrådet kan konstatera att det i båda remisserna saknas uppgifter om antal och storlek på taxibranschens företag, och att det även i detta avseende hade förbättrat konsekvensutredningens kvalitet om sådana uppgifter hade redovisats.

Regelrådet finner trots allt att förslagsställarens redovisning av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Administrativa kostnader, andra kostnader och påverkan på verksamheten

I konsekvensutredningen uppges att förslaget medför att besiktningsorganen senast var tolfte månad kommer att behöva kontrollera en mätsträcka samt sådan utrustning som besiktningsorganet använder för att bestämma vägtal och registrering av använd tid. Enligt förslagsställaren genomför besiktningsorganen denna kontroll regelbundet idag och många av dem genomför den redan varje år eller i vart fall vart annat år. Om ett besiktningsorgan endast kontrollerar sin utrustning vartannat år idag beräknas kostnaderna medföra en årlig kostnadsökning om cirka 6 500 kronor. Kostnaderna antas variera endast i mindre utsträckning mellan olika besiktningsorgan. Det uppges att uppskattningen har gjorts i huvudsak med stöd av uppgifter från samråd med besiktningsorgan. Vidare uppges att för en årlig kontroll består kostnaderna i

- kostnad för kontroll av utrustning för att bestämma vägtal om cirka 10 500 kronor (extern kostnad för ett besiktningsorgan som har tre enheter),

- kostnad för kontroll av mätsträcka om cirka 2 500 kronor (arbete under tre timmar för två besiktningsstekniker med månadslön på 36 900 kronor) enligt beräkning $160,2$ (antal arbetade timmar under en månad för besiktningsstekniker) $\times$ $36\,900/160 \times 3$ (lönekostnad) $\times$ $1,84$ (schablonvärde för semesterersättning, arbetsgivaravgifter och overheadkostnad).

- kostnad för kontroll av utrustning för att bestämma registrering av använd tid om cirka 200 kronor (arbete för en besiktningsstekniker i 0,5 timma) enligt beräkning $36\,900/160 \times 0,5$ (lönekostnad) $\times$ $1,84$.

---

¹ Swedacs dnr 2021/276, Regelrådets dnr RR 2021-345.

Det uppges att besiktningsorganen också kan påverkas av kravet att de måste ha tillgång till information om och, vid behov, utbildning för *felfunktioner* hos taxameterutrustningen från tillverkare. Detta kan medföra ökade kostnader även för taxameterutrustnings-tillverkarna. Det uppges att kostnaderna är svåra att bedöma. Felfunktioner förekommer, enligt förslagsställaren, i olika utsträckning och det går inte att med säkerhet ange hur ofta behovet av information/utbildning kan uppstå eller hur omfattande det i så fall är. Enligt förslagsställaren finns det besiktningsorgan och tillverkare som uppfyller kravet redan idag, varför det inte medför några ökade kostnader för dem. Det uppges att ändringen utgör en mindre utvidgning av gällande krav, då besiktningsorganen idag ska ha tillgång till information om och utbildning för *tekniska förändringar* i taxameterutrustningen från tillverkarna. För besiktningsorgan kan det tillkommande kravet innebära förlorade intäkter för personal som tas ur verksamheten och kostnader för resa och eventuellt boende i samband med utbildning. Förslagsställaren uppger att det vid samråd med tillverkare har framförts att kravet innebär mycket små konsekvenser i form av visst merarbete på uppskattningsvis fyra timmar per år för en ingenjör hos tillverkaren. I de fall kravet inte uppfylls idag kan det, enligt förslagsställaren, antas att utbildningen/informationen om felfunktioner skulle ske i samband med de tillfällen då övrig utbildning/information äger rum. Kravet skulle då, enligt förslagsställarens uppskattning medföra kostnader till följd av tid för utbildning/information för varje besiktningsstekniker med två timmar om året. Antalet besiktningsstekniker per företag uppges variera mellan cirka 1 och 10.

Det uppges att kravet på att besiktningen ska omfatta granskning av märkning och dokumentation även vid sådan installation av taxameterutrustning som görs i samband med att utrustningen tas i bruk för att användas i taxitrafik, innebär kostnader i form av en mycket liten ökad tidsåtgång för granskningen som bedöms ta högst några minuter att genomföra för en besiktningsstekniker.

Regleringen bedöms inte ha några effekter av betydelse för tillverkare.

När det gäller besiktningsorganen uppges förslaget medföra att de inte behöver spara kontrollrapporter under lika lång tid som nu i och med att denna tid förkortas med ungefär tre år. Förslagsställaren uppskattar att ett besiktningsorgan som mest sparar fyra till fem pärmar med kontrollrapporter för ett år.

De bestämmelser som föreslås i fråga om demontering, granskning av märkning och dokumentation och plombering innebär, enligt förslagsställaren, att regelverket kommer att motsvara hur det bedöms att nuvarande regelverk tillämpas i praktiken. Denna bedömning görs mot bakgrund av hur tillämpningen uppfattas inom den del av Swedac som ansvarar för ackrediteringen av besiktningsorganen, samt av vad som i övrig framkommit vid samråd. Det uppges att det skulle krävas ett förhållandevis omfattande arbete för att närmare klarlägga i vilken utsträckning besiktningsorganen redan idag arbetar enligt de regler som föreslås. Förslagsställaren konstaterar dock att om förslaget genomförs skulle skillnaden mot nuvarande regler bli att ett besiktningsorgan behöver utföra mindre arbete i samband med en besiktning, vilket alltså skulle innebära besparingar för besiktningsorganen i den mån de inte idag arbetar enligt vad som föreslås. Vid demontering skulle de utföra färre arbetsmoment, vid en ordinarie besiktning skulle bedömningen av om taxameterutrustningen uppfyller kraven i föreskrifterna om taxametrar och tillsatsanordningar bli mindre omfattande och utrustningen skulle inte behöva plomberas i samma utsträckning som nu. Det skulle, enligt förslagsställaren, inte innebära att färre besiktningar genomförs.

Vidare uppges att delförslaget om att besiktningsorganets identitet ska framgå av samtliga mekaniska plomberingar och inte bara dem som utförs med ett plomberingsverktyg skulle, enligt förslagsställaren, eventuellt kunna få ekonomiska konsekvenser för besiktningsorganen på så sätt att de i vissa fall måste ordna andra mekaniska plomberingar, till exempel klisterlappar, som uppfyller kraven på identifikation. Kostnader skulle dock bara uppstå för ett besiktningsorgan som är ackrediterat för och besiktat utrustning som förutsätter sådana plomberingar. Dessa fall är, enligt förslagsställaren, för närvarande endast ett fåtal. Vidare uppges att kostnaderna också är helt beroende av hur många fordon som är försedda med aktuell utrustning. Under alla förhållanden bedöms de kostnader som plombering med klisterlapp innebär, vara av ungefär samma storlek som dem för mekanisk plombering med hjälp av verktyg och tråd och sammanfattningsvis bedöms en eventuell kostnadsökning som mycket liten. Kostnaden för en klisterlapp som används vid mekanisk plombering uppgår, enligt förslagsställaren, till cirka fyra kronor.

Förslaget bedöms i övriga delar inte få några konsekvenser för besiktningsorgan eller tillverkare.

Det uppges därutöver att då ackrediteringsområdet är oförändrat medför inte förslaget några ökade kostnader för besiktningsorganen när det gäller avgifter för ackrediteringen. Den del av Swedac som hanterar besiktningsorganens ackreditering uppges endast beröras i liten mån och då på så sätt att tillsynen även kommer att omfatta en granskning av om besiktningsorganen uppfyller de nya kraven.

Slutligen uppges att företagen inte behöver vidta några särskilda förändringar i sin verksamhet till följd av den föreslagna regleringen utöver det som nu angetts.

Regelrådet kan konstatera att förslagsställarens redovisning är noggrann och strukturerad.

Regelrådet finner därmed att redovisningen av förslagets administrativa kostnader är godtagbar, liksom redovisningen av andra kostnader är godtagbar. Även redovisningen av förslagets påverkan på företagens verksamhet är godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

I konsekvensutredningen uppges att förslaget inte bedöms påverka konkurrensförhållandena för företagen. Bedömningen görs att besiktningsorganets kostnader till följd av förslaget är relativt låga och att det inte finns några särskilda omständigheter som gör att företagen kan påverkas på något sätt.

Regelrådet finner ingen anledning att ifrågasätta förslagsställarens bedömning, varför redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

I konsekvensutredningen uppges att förslaget inte bedöms leda till någon påverkan på företagen i andra avseenden än dem som redan angetts.

Regelrådet finner ingen anledning att göra en annan bedömning, varför förslagsställarens redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden är godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

I konsekvensutredningen uppges att de företag som besiktar taxameterutrustning är små företag med färre än omkring 50 anställda. Förslagsställaren uppger att det inte är möjligt att anpassa förslaget på något särskilt sätt till små företag. Den påverkan som regleringen innebär för företagen i fråga om kostnader och övriga konsekvenser uppges också vara mycket begränsad. Förslagsställaren gör bedömningen att det därför inte behöver tas några särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning.

Regelrådet finner att förslagsställarens redovisning av särskild hänsyn till små företag vid reglernas utformning är godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet kan konstatera att förslagsställarens redovisning är godtagbar på alla punkter i konsekvensutredningen förutom den om alternativa lösningar. Den konstaterade bristen avseenden redovisningen av alternativa lösningar bedöms inte vara av sådan karaktär att den påverkar den sammantagna bedömningen på ett avgörande sätt.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 22 december 2021.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Cecilia Gunne och Hans Peter Larsson.

Ärendet föredrogs av: Annika LeBlanc.

Claes Norberg
Ordförande

Annika LeBlanc
Föredragande